

BÉKÉSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

Szerkesztőség, kiadóhivatal
és könyvnyomda Békéscsaba, Főter

Egyes szám ára 10 fillér
Vármezei telefonszám 67

POLITIKAI LAP

Megjelenik hetenként kétszer: szerdán és vasárnap

Laptulajdonos:
KNER IZIDOR

Felelős szerkesztő:
NÉMETH ISTVÁN

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egész évre 10 K Negyedévre 2-50 K
Félévre 5 K Egy óra — 90 K

Nyilttér soronként 40 fillér

A bírói függetlenség.

A bírói függetlenség katekizmusának szinte alaptétele az, a mit Füzesséry táblabíró, a Mezei Ernő királysértési pörében ítélező büntető törvényszék elnöke szombaton, az ítélet kihirdetése rendjén, a megokolás során mondott.

A bíróságot ítélete meghozatalánál nem vezetik a politikai pártok közt nézeteltérésekből származó harcok iránti tekintet, egyedül a jog, a törvény és az igazság. Ha tehát nekünk — ugymond — kötelességünk és ez a bíróság függetlenségének és hozzáférhetetlenségének alapja, hogy minden egyes cselekményi törvénykönyvvel a kezében ítéljen el, akkor nincsen joga senkinek sem a mi működésünket politikai szempontból elbírálni.

Elismerjük a nyilatkozatnak helyességét és okosságát is. Tartottuk is, tartjuk is magunkat hozzá, mert a bírói függetlenségben és hozzáférhetetlenségben rejlik nagy nemzeti kincs, megbecsültük és megbecsüljük.

Hazánk és nemzetünk mostani szerencsétlen állapotában,

mikor a hatalom kegyetlen zsarnoksága uralkodik az államélet minden terén, mikor a hatalom elnyomja minden közszabadságunkat s az alkotmány romjai mellé hitvány formasággá aljasította az egész magyar parlamentárizmust: nem is maradt meg egyéb az igazság és jogrend védelmére, mint a bíróság függetlensége és hozzáférhetetlensége. Ugyszólván ez az egyetlen szikla még, melynek erősségéhez odafűzhetjük hazafias lelkünk bizodalját az igazsághoz vetett jobb hitünket.

A bírói függetlenség az a nagy és fonséges tényező, mely még megmaradt az általános nagy romlás után s mely épp az utóbbi időkben bizonyult olyanak, a mi ellenállhat a kormányzati hatalom gonosz terrorjának s a párturalom nemzetromboló törekvéseinknek. Nekünk, ellenzéknek, akik mélyseges keserűséggel látjuk és érezzük a hatalom vakmerő fejcsapásait a törvényesség és igazság előfáján: hatványozott mértékben kell méltányolnunk és megbecsülnünk a bírósági függetlenséget, mely még érintetlen maradt s mely érvényesülésének

biztatását a jogrend és igazság megoltalmazására hivatott bíróságának igazságszeretetében, törvénytisztelétében és becsületességében találjuk meg.

Amikor mi az utóbbi időkben a bíróság némely ítéletét, mely politikai természetű ügyeket döntött el, politikai szempontból is mérlegeltük, mindig szem előtt tartottuk a bírói függetlenség nagy elvét és éppen e nagy elv megbecsülése tette előttünk fokozott mértékben becsessé és jelentőssé a bíróság ily ítéleteit, mert meggyőződhattünk arról, hogy bíróságaink csakugyan az igazságot és csak is az igazságot keresik.

Füzesséry Zoltán törvényszéki elnöknek kijelentett maximumát is időszerűeknek tartjuk és honoráljuk. Ezek a maximumok nem is nekünk az ellenzéknek szólanak, hanem azoknak, akik már legutóbb a „majd teszünk róla” gunyos jelszóval a bíróságot is megfenyegetni vakmerősködnek s hatalmi tébolyukban a közszabadságok nyomorult sorsára szeretnék juttatni a bírói függetlenség nagy szentségét is.

Épp a Mezei Ernő király-

sértési pörében hozott ítéletbe való köteles megnyugvásunk bizonyítja, hogy mi nem pártpolitikai szempontok és érzelmek szerint fogadjuk a bíróságok döntéseit, hanem azzal a tisztelettel, melylyel alkotmányosan érző, jogtisztelő polgárok a bíróságnak tartoznak. Megvalljuk, hogy nekünk fáj a meghozott ítélet politikai érzéseink és felfogásaink okából; de valamit be kell látnunk, hogy a szakbíróság kötelességét teljesítette, mikor Balogh Jenő törvénye értelmében ítélezett királysértési pörben, mely eddig az esküdtszék elé tartozott: megnyugszunk a döntésben is, mert tudjuk, hogy a bíróság — mint Füzesséry Zoltán elnök is mondja — a törvénykönyvvel kezében, ítélt s mérlegelte azokat az indokokat is, melyek Mezei Ernőt vezették inkriminált cikkének megírásakor.

Mindenkinek, aki tudja és látja, hogy a bírói függetlenség a nemzetnek mily nagy közkinccse, teljes odaadással kell őrt állnia, hogy a zsarnok hatalom ezt a közkinccsünket is el ne rabolja.

A BIZONYÍTÉK.

Jadviga asszony kiszállt a kocsiból és lassu léptekkel halad föl a széles márványlépcsőkön. Nehezen tartja vissza könyeit, melyek erőszakosan torlódnak szemébe. Hiába akarja nyugodt józansággal elhítenni önmagával, hogy nincs abban semmi különös vagy feltűnő, ha a férj színház után nem kíséri haza nejét, mivel egy órácskát szeretne még házon kívül, barátai között a klubban eltölteni. Kedélye borus maradt és szíve oly nehéz volt.

A szolgál az előcsarnokban várta és levette asszonya válláról kincset érő, gyönyörű prémbundáját, de nem zárta be mögötte az ajtót. Jadviga elérte kérdő tekintetét és bizonyos ingerültséggel felelt:

— Az ur később fog hazajönni.

Aztán átment az ebédlőn keresztül hálószobájába. A kandallóban vidám tűz lobogott s a színes selyemmel bevont villamos-égőn keresztül kellemes félhomály ülte meg a szobát. Jadviga asszony egy fehér medvebőrrel leterített hintaszékbe ült és álmodozva nézett maga elé. Előtte az asztalkán pompás, inyenc falatok voltak izléssel elrendezve. Ő rendelte így. Wladekot, a csuf férjet akarta meglepni evvel. Osztrigák, hideg fogoly, raffinált saláták és illatos édes mandarinok. Minden, amit ő szeret. E percben megjelenik a szolgál:

— Parancsol, asszonyom, bort? Be van hűtve.

Jadviga asszony türelmetlen kézmozdulattal int nemet. Ingerültsége egyre nő.

Hiszen olyan szép tervet eszelt ki mára. Faust előadása után együtt

jönni haza s itt az ő birodalmában fogyasztani el az inyenc eledélek remekkeit. Wladek kitűnő izlésű inyenc s borai is oly pompások. Jadviga asszony előre elképzelte, milyen nagy-szerűen fognak mulatni e kedves meghitt fészkekben, ahol szerelmes csókok között megvacsoráznak majd, mint két boldog nagy gyerek. És a férj:

— Kénytelen vagyok drágám egy órácskára a klubba menni — szolt ahogy az előadás után besegítette nejét a kocsiba és eltűnt, mielőtt Jadviga asszony ellenvetést tehetett volna.

Most aztán hasztalan tesz magának szemrehányást, miért nem avatta férjét tervébe. Talán mégis inkább hazajött volna vele és nem kellene busan gondolni az elrontott estére. Ime itt is a gyönyörű asztal s neki csöpp étvágya sincs. Csöngtetett, hogy az

inas hordjon ki mindent és küldje be komornáját.

— Nagyságos asszony, kimenőt méltóztatott adni a komornának s ő még nem jött haza.

No még ez is hozzá. Természetesen ő csak Wladekra gondolt. Ha férje itthon van, nem szereti, ha a komorna zavarja őket.

Most már igazán alig bírja visszafojtani a könyeit.

— Oltsa el a lámpákat, nincs szükségem már semmire.

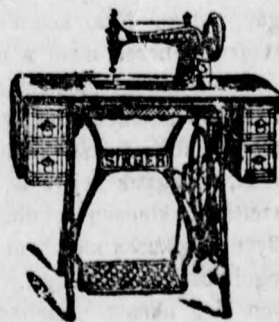
Mikor egyedül maradt, zokogni kezdett. Szíve vadul dobogott és rossz sejtések gyötörték. Vajjon csakugyan a kiübbá menni? A színházban feltűnő buzgalommal gukkerezte az egyik ballétáncosnót s mintha az is kacér pillantásokkal mosolygott volna feléje. Akkor fel sem tűnt ez, de most bus

Bel- és külföldi legjobb hírnévnek örvendő gépgyárakból dusan felszerelt **varrógép-raktáram** ajánlom a t. közönség szíves figyelmébe. A legkényesebb izlést a legolcsóbb árak mellett vagyok képes még kedvező részletfizetésre is kiszolgálni.

Elsőrendű Singer varrógépek 60 koronától öt évi jótállással.

Adler, Fhönix és a zajtalanul járó német gyár mányu varrógépek egyedüli el-árusítója. — Műhímezést és aszurozást díjtalanul tanítom bármely varrógépen.

Használt, de jól kijavított gépek már 10 koronától kaphatók iparosok részére is. **Varró- és beszélőgép-javítások igen pontosan, a legolcsóbb ár mellett.**

Varrógéprések a létező összes gépekhez kaphatók

Krajcsovics Endre

műgépésznél 283-104-47Rru

Békéscsabán, Szemere-utca 19. sz. (saját ház) a román templom közeléber.

Egy békésmezei szabadsághős emlékezete.

Palermó hálája.

Lapunk annak idején közölte, hogy Palermó város polgármestere meghívta Körösladány község elöljáróságát és Békésmezei törvényhatóságát arra az ünnepélyre, a melyet Palermó és Dél-Olaszország rendezett Tüköry Lajos tiszteletére.

Ez ünnepélyről és Tüköry Lajos életéről a következőkben számolunk be:

Bölcsője Körösladányban ringott, a sír a Monte Pellegrino tövén Palermóban borul föléje. A kezdet és a vég közt szeszélyes zeg-zugokban huzódó életutja ugyyszólván egyetlen küzdelem volt a szabadságért. Eleinte jogászskodott Nagyváradon, hogy majdan közhivatalba léphessen, de a szabadságharc őt is letérítette a polgári pályáról és katonává tette. A fellazadt szerbek elleni csapatokban küzdött mint bihari nemzetőr, majd felcsapott honvédnek és végigküzdötte az erdélyi hadjáratot az 55. zászlóalj soraiban. Midőn az orosz tulerő Törökországba szorította a vöröstoronyi szoros kicsiny honvédségét, melyben Ihasz Dániel parancsnoknak volt segédtszije mint főhadnagy, ő is száműzetésbe került.

Tüköry ezután sem lépett vissza a polgári életbe, mint törökországi menekülteink jó része, hanem belépett a török hadseregbe s Szelim név alatt főhadnagy lett a 3. lovasezredben Damaszkuszban. Csakhamar újra a csataterre került, mikor kiűzték a krími háború, melyet egy angol történetíró szerint az a felháborodás tett elkerülhetetlenné, melyet Oroszországnak a magyar szabadságharcba avatkozása keltett Európában. Részt vett Kars ostromában egykori honvéd bajtársa, Kmety altábornagy ol-

dalán, mint ennek hadsegéde. Az ostromnál meg is sebesült s felismerésül őrnagyi ruhával és a Medzsid-renddel tüntették ki.

Átlőtt baikarjával sokáig betegkedett Konstantinápolyban Tüköry, de alig ütött ki 1859-ben a háború Ausztria és a Franciaországtól támogatott Szardínia között, elbocsátását kérte a török hadseregből és sietett Itáliába. A magyar légio még szervezés alatt állott, mikor Tüköry Lajos a harctérre érkezett. Beállott tehát Garibaldi önkéntesei közé. S a híres alpesi vadászok, a cacciatori delle Albi soraiban mindig a legelső között küzdött.

Napoleon azonban Poroszország készülődése hírére az osztrák Itália felszabadítását befejezetlenül hagyva, békét kötött Ausztriával anélkül, hogy Magyarországot egy lépést tett volna. Tüköry a háború megújulásának reményében hiába foglalta el a magyar hadsereg 4. zászlóaljának parancsnokságát, a légio csakhamar fel kellett oszlatni. Tüköry erre belépett az olasz hadseregbe és abban a reményben, hogy az Olaszország és Ausztria közti leszámolásba még bele lehet kapcsolni a magyar ügyet.

Mikor Garibaldi kardot ragadott Szicília felszabadítására és Sziciliában termett, a Marsalában partra szállott ezer szabadsághős sorában ott volt Tüköry is, mint Garibaldi egyik segédtszije. A kis csapat a királyi seregek túlhatalmával szemben bevette a sziget fővárosát Palermót, mire ugyyszólván egész Szicília szabad lett. Az ostromnál azonban Tüköry elesett. Az előcsapatot vezette a Porta Termini ellen és golyót kapott bal combjába. „Előre, Előre!” — kiáltotta oda katonáinak, kik hátra akarták vinni — „Gátoljátok meg inkább, hogy itt fogjon el az ellen!” Mikor aztán bevették a várost, Tüköryt beszállították a san-lorenzói herceg, Tomaso Oneto palotájába. Nem ejtett egy jajszt, nem hallott egy sóhajt se, sőt boldognak mondta magát, hogy a sza-

badságért esett el. Remélte, hogy rövidesen visszatérhet a harcmezőre és Garibaldival meg sem állanak Magyarországra. Palermó legelőkelőbb hölgyei a legnagyobb odaadással ápolták. Hasztalan. Az amputáció se mentette meg, tizennegyed napra halott volt.

Garibaldi gyönyörű napiparancsban állított örök emléket Tüköry ezredesnek és az első hozzájárult Bourbon hadihajót az ő nevére keresztelték.

Temetése valósággal apotheosis volt. A menet élén gyászlobogó helyett zöldfehérpiros zászlót vitt egy barát végig a fellobogózt városon, hol az utcaszegleteken a sziget patronájának, Szent Rozáliának képe mellett ott ékeskedett Garibaldi képmása. A bajtársak vitték a koporsót s kísérete az egész pirosingos armádia és az egész Palermo a Sant'Antonino templomáig, melyben nyugalmra helyezték. A magyarokat a marsalai ezer gyászában Türr István és Sági Lajos képviselték, az ezer negyedik magyarja, Goldberg Antal sebesülten fekteti a palermói kórházban.

Palermó hálája kiapadhatatlan Tüköry iránt, ki fiatal életét odaadta megváltásáért. Tüköry volt az első, akit arra érdemesített, hogy egyik utvonalt róla nevezze el. Az ő nevét viseli a palermói tüzérszázárnya is. A házat, ahol meghalt, emléktáblával látták el. A marsalai ezer vállalatának felszázados évfordulóján pedig a város exhumáltatta holttestét és új diadalmenettel átvitte főtemplomába, a San Domenico-ba, legújabbán pedig végleg elhelyeztetette a templom keresztfolyosóján és Ferraro szobrasszal síremléket készíttettek neki.

Ott nyugszanak most Tüköry csontjai a templom udvarcsarnokának arnyas íve alatt, mely az *Atrio della storia patria*, vagyis az olasz történelem csarnoka nevet viseli. Koporsója felett a padozat márványtábláján olaszul van a neve bevéve: Luigi Tüköry. Síremléke a szicíliai

költő, La Scuola olasz feliratát viseli. A palermói ember nem is említi másként, mint „il nostro Tüköry”, a mi Tükörynk.

Ugy értesülünk, hogy Körösladány község a szabadsághős emlékére jótékonycélu alapítványt létesít s emléket minden esztendőben nagyobb ünnepség keretében fogják megünnepelni.

A gazdák napja.

Választmányi ülés a gazdasági egyesületben. — A kisgazdák egyesületének közgyűlése.

A békésvármegyei gazdasági egyesület igazgató-választmánya az elmúlt vasárnap délelőtt 10 órakor a Casinó nagytermében Beliczey Géza elnöke alatt tartotta választmányi ülését, amelyen megjelentek: Szalay Lajos, Szalay Gyula, Freiler Jenő, Kiss Antal, Morvay Mihály, Popovics Szilviusz, Kiss László, Berczy Gábor, Kovács L. Mihály, Gent Gyula, dr. Láng Frigyes, Blascok Gyula, Murgay Sándor, Ifj. Kocziszky Mihály, Id. Kocziszky Mihály, Wagner József, Reisz Simon, Fekete Kálmán, Pfeiffer István, Menyhárt Zsigmond, Rosenthal Adolf, Bajcsy Gusztáv, Szathmáry Elek, Kiss Albert, Id. Bakos Mátyás, Neumann Manó, Zsiros András, Id. Vidovszky Károly, Solyomy Lipót és Mázor Pál.

Beliczey Géza elnök megnyitó szavai után Szalay Lajos emelkedett szólásra s üdvözölte az egyesület elnökét, Beliczey Gézát abból az alkalomból, hogy őt Békéscsaba község országgyűlési képviselővé választotta.

Ez üdvözlést választmányi ülés jegyzőkönyvébe is megörökíteni határozták el.

Az üdvözlést Beliczey Géza meleg hangon köszönte meg, mely után szomorú kötelességének tesz eleget, amikor a választmánynak jelenti Veres József az egyesület ig. vál. tagjának elhunytát indítványozza, hogy érdemei az egyesület jegyzőkönyve lapjain örökítenek meg, özvegyének pedig az egyesület részvéte nyilvánítsák. Ugyancsak jegyzőkönyvileg javasolja az egyesület részvéte nyilvánítását Makay István régi egyesületi tag elhalálása felett, ki az egyesületi ügyek között nagy ügybuzgalmat fejtett ki. Jelenti továbbá, hogy Serly Kálmán gazdasági működésének 25 éves jubileuma alkalmából az egyesület, mint ig. választmányi tagját üdvözölte. Az ig. választmány a jelentéseket tudomásul vette. A földművelésügyi miniszter azon leiratát, amelyben értesíti az egyesületet az országos hitelszövetkezetek decentralizálásáról és a vidéki képviselőségek felállításáról az ig. választmány örömmel vette tudomásul és kimondta hogy a szükséghez képest támogatja e törekvést. Örömmel vette tudomásul a földművelésügyi miniszter azon leiratát, hogy az 1914. év telén rendezendő népies téli előadások

érzései támadtak és kétségbeesve gondolt arra, ha férje tán... De hiszen ez nem lehet, amikor ő annyira szereti őt!

A kínzó gyanu egyre jobban hatalmába kerítette a fiatal asszonyt. Hasztalan igyekezett önmagát vigasztalni azzal, hiszen mindig hallotta, hogy a férfiak nem képesek hűek maradni és a „magasabb” körökben ez szinte nyilvánosan bevett szokás. Nemrég mondta a kedves öreg Hedvig grófnő, hogy a szerelem és hűség ikerestvér, de korántsem szíamí ikrek, azért is vezetnek oly gyakran kétfelé az utjaik. Akkor nevetett ezen, de ma kétségbeesve gondol arra, hogy utóbb Wladék csakugyan a hűtlenség útján van s e percben tán az ébenhaju táncosnót öleli...

Nem bírt aludni. Szerelmének eivesztése fölött való fájdalma egyre nő s míg az órák reitenetes lassúsággal telnek, úgy érzi, hogy a téboly rohama közeledik feléje.

Végre! Az előcsarnokból neszt hallatszott. Végre, megjött a férj. Jadviga asszony az ágyába bujlik s magára huzza a takarót, hadd higye az édes Wladék, hogy kis neje már régen a legjobb álomban pihen. Szegény Wladék, mily óvatos, halk léptekkel jön. Bizonyára barátai tartották vissza klubban, ő tán nem is akart elmaradni.

Már itt is van. Neje ágya felé hajlik

és gyöngéd csókot ad a szép szőke selymes hajra.

Pompásan mimelve az álmából fölriasztott asszonyt, kérdezte Jadviga:

— Még csak most jöttél meg? Hány óra?

— Elmult kettő... — felelt a férj bizalomkeltően.

Ebben a percben az ebédlőnek pompás danzigi órája, melynek títése olyan, mint a harangkongás, őt órát jelez.

Jadviga asszony szeretné megboszszantani férjét egy kicsit és felül ágyában, hogy meglássa, milyen a hazugságon ért férj arcának kifejezése.

De ebben a percben elhalt acán a pajkos mosoly, rémülten néz férjére, akinek hiányzik a — nyakkendője.

Ebben a pillanatban úgy érzi a nő, hogy megszakad szívében az élet. A férj akaratlanul nyakához kap és megérti nejeének halálra vált arcának mértjét. Oda térdel ágya elé és elkezd magát védeni. Nem készült el a hazugságra, nehezen ment a dolog. Segélytelenül dadog, mentegetőzik, közben dühös a táncosnőre, aki amugy is több kiábrándulást, mint gyönyört szerzett, haragszik nejeére is, akit, természetesen, kinosan érinthet az eset, de ilyen tragikusan még sem szabadna fölfogni ezt a kis ügyet. A feleség legyen elég okos a szerelmet a pilla-

natnyi fölhevüléstől megkülönböztetni tudni és nem kétségbeesni minden kicsiségen.

— Jadviga én esküszöm neked, hogy utoljára történt. Megbocsátasz, ugy-e?

— Ne érints. Menj vissza kedvesedhez!

Aztán megdöbbenő nyugodtsággal beszélt:

— Mindenesetre megfogok bocsátani, leginkább a botrány elkerülése miatt. Arról azonban bizonyos vagyok, hogy hűtlenségednek eme le nem tagadható bizonyítékát elfeledni sohasem fogom. A régiék már nem leszünk többé. Egy-máshoz egész közel már sohasem leszünk. Közöttünk mindig ott áll majd ez az eset. Ne esküdjél. Most már tudom: ma ez holnap egy más, de mindenképp miatt én leszek megcsalva. Ezentul ehez tartom magam.

A férjnek nehéz kő esett le szívéből. Még örült, hogy ilyen simán ment az ügy. És meggyőző hangon szavalt, hogy soha többé és erre esküszik a —

— Ne esküdj — szölt neje szomorú mosollyal. — Ezentul csak nem fogsz elfeledni — nyakkendődre gondolni.

Stefan Krypoczevszki.

rendezői költségeinek fedezésére 300 K-t engedélyezett.

Elhatározta az ig. választmány, hogy a GEOSz alapszabályait tanulmányozás végett egy szűkebb-körű bizottságnak adja ki. Támogatja az OMGE-t a Magyar Földmives terjesztése érdekében megindított mozgalomban s *Hurill* Jenő, a pozsony megyei egyesület titkárját az ez irányban Mezőberény, Köröstarcsa és Békésen tartandó előadásai alkalmával, azzal, hogy nevezett községek figyelmét jó előre felhívja s az eszmének minél szélesebb körben propagandát csinál. Köszönettel vette tudomásul az ig. választmány, hogy az Omge intelligens gazdák részére rendezendő gazdasági előadások céljaira anyagilag és erkölcsileg támogatja és azon kéréssel fordul az Omge-hoz, hogy ezen előadásokra előadókat is kegyeskedjék felkérni.

Tudomásul vette a földm. min. azon leiratát, a melyben értesíti az egyesületet, hogy a székéneg árát jan. 1-től 2 K-val felemelte. Köszönettel vette tudomásul az ig. vál. az Omge szíves közbenjárását a dohányjövődéki központnál, a békéscsabai dohánybeviteli hivatalban ez évre a gazdák érdekeit nagyon sértő, kevésbé égett dohánynak a kihányásba sorozása ellen.

Végül az ig. választmány felkérte az elnököt, hogy a február 3-án Pozsonyban rendezendő gazdasági üléseken vegyen részt s ott a gazdák érdekeit hathatósan támogassa. Több tag törlése és felvétele után az ülés a déli órákban véget ért.

A gazdasági egyesület igazgató-választmányának ülése után a választmány tagjai a Fiume-szálloda éttermében közeledre jöttek össze Beliczey Géza tiszteletére, ahol Kiss László békéscsabai, Popovits Szilveszter békési főszolgabírók, Morvay Mihály, Sólyomy Lipót és Varságh Béla köszöntötték fel Beliczeyt, aki a nem várt ünnepeket szép szavakban köszönte meg.

A bankett kitünő hangulatban az esti órákig tartott.

Beliczey Géza, Kiss László főszolgabíró, Szalay Lajos, Szalay Gyula, Sólyomy Lipót és Mázor Pál két órákor a bankettől a kiscsaba egyesületének helyiségébe mentek, ahol a Kiscsaba Egylete két órákor tartotta évi rendes közgyűlését Zsilák András elnöklete alatt.

Zsilák András üdvözölte a szép számmal megjelent tagokat, majd felkérte Drjenyovszki Jánost, hogy a számvizsgálóbizottság és a pénztári jelentést olvassa fel. E jelentés felolvasása és tudomásul vétele után a vezetőségnek a felmentvényt a közgyűlés megadta.

Zsilák András elnök jelentette azt, hogy Botyánszky János raktárnoki állásáról lemondott. A lemondást sajnálattal vette tudomásul a közgyűlés s a lemondott helyébe

egy esztendőre egyhangulag Miklya Jánost választották meg.

Ezután egy jelölő-bizottság ajánlatára a választmány választották meg. Megválasztottak:

Bohus M. Márton, Maczák H. György, Kökényesy Gyula, Belanka Pál, Szaszák Ádám, ifj. Kocziszky Mihály, Laurinyecz Pál, Lepény Mátyás és Mázor Pál gazdasági egyesületi segédtitkár.

Ezután Drienyovszky János indítványozta azt, hogy a Kiscsaba Egylete diszelnökévé válassza meg Beliczey Gézát, országgyűlési képviselőt. Az indítványt a közgyűlés elfogadta.

Beliczey megköszönte e kitüntetését. Kijelentette, hogy ő is gazda, s tehetségéhez képest elsősorban is a gazdatársadalom érdekeinek előmozdítását fogja a szíven viselni.

Végül a közgyűlés befejezése előtt elnök felhívta a jelenlevőket, hogy az egylet által január hó 21-én a Vigadóban rendezendő bálján teljes számmal vegyenek részt.

Ezzel a közgyűlés véget ért.

Mégegyszer a csabai előjáró-választásról.

Felebbezés készül.

Egy kis helyreigazítás.

Hosszu cikkben számoltunk be annak idején a békéscsabai előjáró választásokról s ugyancsak hosszú cikkben adtunk hírt a póteljáró-választásról is. Mindkét cikkben a választás lefolyását és vezetését és mindkét esetben megállapítottuk azt, hogy a községi törvény rendelkezése szerint történt e választásnak minden egyes fázisa.

Az a tény azonban, hogy a többség egyetlen egy esetben sem repektálta a kisebbség óhaját, természetesen a miutna való emlékezések alapján, de természetesen az is, hogy e lehangolás után a kisebbségben maradt párt minden lehetőt el akar követni, csak hogy a többség akaratát, mely az előjáró választások irányításánál — a jelölésnél — döntő volt, csorbítsa és esetleg e felebbezéssel megváltoztassa.

Azt halljuk, hogy a bíróválasztás kivételével az összes képviselőtestületi tagválasztásokat Békéscsaba egyes polgárai meg akarják felebbezni mégpedig egy közigazgatási döntvény alapján, amely nem engedi meg azt, hogy a képviselőtestület az egyes előjáró választásokra csoportosan jelöljön.

A kisebbségben maradt párt, tekintettel arra, hogy minden előjáró állásra egyszerre jelöltek három egyént, ezt a tényt olyan csoportos jelölésnek látja, mint amilyenre a közigazgatási bíróság ama fent idézett döntése vonatkozik.

Véleményünk szerint a hármas jelölésnél, amelyet a törvény ir elő, bajos megállapítani a csoportos je-

lölést, mert az indítványtevők első, második és harmadik helyen ejtették meg egyesekre a jelölést.

A felebbezők akkor tartották volna helyesnek a jelölés megtartását, ha minden jelentkező nevének felolvasása után a képviselőtestület határozott volna — jelölje-e az illetőt vagy sem?

A kérdés, melynek eldöntése érdekesnek ígérkezik, a képviselőtestületi pártok arányára vonatkozólag még akkor sem lesz döntő, ha az előjáróság-választást a közigazgatási bíróság meg is semmisíti, mert a jelölés joga akkor is a többségé lesz.

Amikor az előjáróság választása ellen beadandó felebbezésről írunk, meg kell emlékeznünk arról a tévedésről, amelyet mult számunkban követtünk el akkor, amikor az ujkigyósi előjáró-választások ellen beadott felebbezésről írunk. Ez alkalommal ugyanis azt írtuk, hogy az ujkigyósi előjáró választást Kiss László főszolgabíró vezette, holott e feladat dr. Debreczeny Lajos tb. főszolgabíróra hárult ez alkalommal. A tények ismertetését s a választások lefolyásáról megalkotott véleményünket azonban úgy, ahogy azt megírtuk, teljes egészében fenntartjuk.

A csizmadia munkások és mesterek bérharca.

Nem sikerült megegyezés.

Többször megemlékeztünk már arról a bérharcról, amely a csabai csizmadia mesterek és munkások között tört ki.

A békéscsabai csizmadia mesterek a nagy pénzhiányra és kereskedelmi pangásra való tekintettel, de mindenestre váratlanul és indokolatlanul a munkabéreiket csaknem 50%-ka leszállították.

E leszállítást a munkások nem fogadták el, ellenben két heti felmondási jogukra hivatkozva, követelték a munkaadóktól, hogy két héten keresztül a felmondási időtartama alatt a régi bérösszeget fizessék részükre.

A csizmadia mesterek munkásaiknak e jogos kérelmét megtagadták, amire a munkások azzal feleltek, hogy követeléseiket bírói uton kívánták érvényesíteni.

Mielőtt azonban a bírói tárgyalások megkezdődtek volna, a munkásokat és munkaadókat békéltetési tárgyalásra hívták össze, ahol azonban békés megegyezés nem jött létre, melynek meghiusulása után a munkásokat kérelmükkel elutasították.

Ilyen tárgyalást az ipartestületben legutóbb az elmúlt pénteken tartottak. A munkások erre jogosnak vélt követelésük érvényesítése céljából részint a csabai járásbíróshoz, részint a községi bírósághoz fordultak.

A vitás ügyben az első tárgyalást hétfőn tartották meg a csabai járásbírósnál, ahol a tényállás ismer-

tetése után utasították a munkásokat, hogy bizonyítékukat 8 napon belül terjesszék be.

A tárgyaláson a munkásokat dr. Tarján Tibor ipartestületi ügyész, a munkaadókat dr. Holländer Lipót iparhatósági biztos képviselte.

Részvénytársaságok közgyűlése.

Az elmúlt vasárnap két részvénytársaság: a Békésmegyei Általános Takarékpénztár és a Békéscsabai Sertéshizláló Részvénytársaság tartotta meg évi rendes közgyűlését, amelyről a következőkben számolunk be:

A Békésmegyei Általános Takarékpénztár

Közgyűlése vasárnap délelőtt 11 órakor vette kezdetét. E közgyűlésen Beliczey Géza elnök, aki rövid beszédben az elmúlt üzletéről emlékezett meg.

A megnyitó után konstatáltatt, miszerint 64 részvényes 2047 részvényt jelentett be, mint olyant, mely a közgyűlésen mint szavazat számításba vehető lett volna, azonban a közgyűlésen csak 51 részvényes vett részt 1596 részvény képviselésében 1226 szavazattal.

A közgyűlés határozatképességének konstatálása után Beliczey Géza elnök a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére Gálík Janos és ifj. Kocziszky Mihály részvényeseket kérte fel, majd felszólította Böhnert József igazgatót, az igazgatósági jelentés előterjesztésére.

Böhnert József tekintettel arra, hogy a jelentés nyomtatásban is megjelent, kérte a közgyűlést, hogy ezt felolvasottnak tekintse.

Ehez a közgyűlés hozzájárult. A pénztárat mult üzleti évről mi már részletesen beszámoltunk s így jelenleg csupán az igazgatóság azon javaslatának ismertetésére szorítkozunk, amely a 102,136 kor. 90 fillér tiszta nyereség felosztásáról szól. E javaslat a következő:

Fordítottassék a tartalékalapra a tartalékalapnak 50,000 koronára való kiegészítésére 23,902 K, az igazgatóság jutalékára 12 százalék 12,160 K 87 f, tisztviselők jutalékára 4 százalék 4,053 K 62 f, a nem végeleseit tisztviselők jutalmazására 600 K, jótékony célú adakozásokra 1000 K, 5000 drb részvény osztalékára á 12 K — 60,000 K. Mig a fennmaradó 420 K 41 f az 1914. évi eredmény-számlára vitessék át.

E jelentés tudomásulvétele után a közgyűlés az igazgatóságnak a felmentvényt megadta.

Beliczey Géza elnök jelenti, hogy a felügyelő-bizottság mandátuma lejárt. Amikor is a felügyelőbizottság munkálkodását beszédjében különösen kiemelve megdicsérte, kéri a közgyűlést, hogy a felügyelőbizottságot válassza meg.

A választás megejtetvén, a felügyelő-bizottság tagjaiként megválasztottak:

Dr. Wagner Dániel
Babich Pál
Pfeiffer István
Lerner Géza
Fischer Salamon.

A felügyelő-bizottság megválasztásával a közgyűlés véget ért.

Ugyancsak itt említjük meg, hogy „A Hitel” című pénzügyi szaklap e pénztárat működéséről a következő sorokban emlékszik meg:

Betétei 40,620 K-val 1.479,887 K-ra emelkedtek, a mi egy csak 3 év óta

fennálló intézetnél igen szép eredmény. A betétek elhelyezése a mobilitás nézőpontjából kifogástalan. Ugyanis a készpénze és más intézeteknél elhelyezett tőkái 88,539 K-t tesznek ki, értékpapirtárcája 252,243 K, a mi túlnyomóan záloglevelekből és a börzén jegyzett elsőrendű bankrészvényekből áll. A Magyar pénzügyintézetek központi hitelbankjának 5000 K névértékű részvényét összesen 1 K-val számítja. Ugyancsak 1 K-ra írta le a főintézetnek és két fiókjának összes berendezését. A mobilitás érdekében a folyószámla-előlegeket 275,192 (—154,706) K-ra és a jelzálogkölcsonőket 202,492 (—4382) K-ra apasztotta. Jelzálogkölcsonőiből különben is 162,920 K-t átruházott. A mobilisabb váltótárcáját 3,402,914 (+322,779) K-ra növelte, mindamellett a visszlezszámítást 1,304,051 (—185,320) K-ra apasztotta. Váltótárcájának bonitását igazolja az, hogy fennállása óta most először kellett a váltótárcából leírni, még pedig csak 2668 K-t. Az 1 millió K-ra felemelt részvénytőke mellett és 26,098 (+10,084) K jól gyarapított tartalékkal a 796 (+381) K áthozattal együtt 102,136 (+46,427) K-t keresett, a miből az idén is 6%—12 K osztalékot fizet, úgy mint tavaly a 600,000 K részvénytőke után, de a tartalék-alapnak 23,902 K-t juttatott.

A Békéscsabai Sertés-hizláló R. T.

a Békésmegyei Általános Takarékpénztár Részvénytársaság helyiségében ugyancsak vasárnap délelőtt fél 12 órakor tartotta meg évi rendes közgyűlését Beliczey Géza elnöklété alatt.

A közgyűlésen 570 részvény mutatott be; a közgyűlésen 32 részvényes 494 szavazattal jelent meg. Beliczey Géza elnök felkérte Galgóczy Géza ügyvezető-igazgatót a jelentés felolvasására. A jelentésből megállapítjuk, hogy a közgazdasági szempontból fontos részvénytársaság az elmúlt üzletévét 21,961 korona 31 fillér tiszta nyereséggel zárta.

Az igazgatóság javasolta, hogy a tartalékalapra 3346 K 63 f, az igazgatóság jutalékára 10% 2196 K 13 f, a felügyelő bizottság jutalékára 4% 878 K 44 f, 1500 drb részvény osztalékára a 10 korona 15,000 korona, míg a fennmaradó 540 K 13 fillér új számlára vitessék át.

A zárszámadás és az igazgatósági jelentés tudomásul vétele után Beliczey Géza elnök jelenté, hogy lemondás folytán egy igazgatósági tagság üresedett meg, amelynek betöltése a mostani közgyűlés feladatát képezi. A sertés-hizláló igazgatósága az állásra jelöli: *Schleifinger Ottó* bécsi sertéskereskedőt és *Galgóczy Gézát*.

Beliczey Géza e jelölés bejelentése után megemlékezett arról, hogy Galgóczy, a sertés-hizláló vezérigazgatója az igazgatósági állásra nem reflektál, mire a sertés-hizláló igazgatósági tagjaul Schleifingert választották meg.

Ezzel a közgyűlés véget ért.

Az alföldi szinikerület bomlása.

Békéscsaba kilépése.

Az alföldi szinikerület ma, kedden tartotta közgyűlését Csabán, a községházán, *Haan Béla* elnöklété alatt, amelyen megjelent Békéscsaba kivételével *Csongrád Solya Sándor* főjegyző mandátumával, *Abony és Lipppa* írásos hozzájárulással.

A gyűlés, mely ismertette első-

sorban azt, hogy az alföldi szinikerület Békéscsaba, Csongrád, Cegléd, Kispeszt, Kiskunfélegyháza és Abony községekből áll, azzal ért véget, hogy a hozott határozatok alapján az alföldi szinikerület feloszlottnak tekinthető, mert Békéscsaba község szinügyi bizottsága a kerület beosztását helyesnek nem tartja s azért a kerületből kilépett.

Tekintettel arra, hogy az alföldi szinikerületnek egyedüli komoly téli állomása Békéscsaba volt, a községnek e kijelentése az alföldi szinikerület bomlását jelenti. E határozat kimondása azonban nem jelenti azt, nehogy félre étesünk, miszerint *Miklós* a csabai színház direktora többé nem lehet. Lehet, ha a szinügyi bizottság öt tarja alkalmasnak arra, hogy a csabai színházban concessiót kapjon, amiben nem is kétkelhetünk már csak azért sem, mert *Miklós* újabban *Nagykikindát*, *Halast* s más szinpartoló várost a maga részére hódította.

Az alföldi szinikerület bomlását főleg az okozta, hogy *Szentes* és *Hajas* kötelező választ nem adtak az elnökség felhívására, hogy belépnek-e vagy sem a kerületbe s e két város kötelező nyilatkozata nélkül az alföldi szinikerületnek — mint annak idején megírtuk, — nincs létjogosultsága.

Ezek után *dr. Wieland Sándor* szarvasi főszolgabíró indítványára kell áttérnünk, aki *Szarvas*, *Békéscsaba*, *Orosháza* és *Hódmezővásárhely* bevonásával kíván egy új szinikerületet alapítani, esetleg belehozván az alföldi szinikerület érdemes községeit is.

Ezen ügy tárgyalásáról azonban szó sem lehetett, mert meghízás dacára sem *Wieland Sándor*, sem pedig a szarvasi szinügyi bizottság tagjai a gyűlésen nem vettek részt.

H I R E K.

— **Királyi kitüntetés.** *Havas Mór*t a Békés-Csabai takarékpénztár egyesület volt vezérigazgatóját a király a legutóbbi hivatalos lap tanúsága szerint, királyi tanácsossá nevezte ki.

— **Új református templom Békésen.** Tudvalevő dolog, hogy az egész országban a békési egyház egyike a legnagyobb református egyházaknak s egyben a legvagyonosabb is. A hívek évről-évre szaporodnak s így pár év óta fönn áll az az eset, hogy egy-egy nagyobb ünnepen a hívek jórésze nem hallgatja meg az istentiszteletet. Kiszorul a templomból. Már évekket ezelőtt látták a békésiek azt, hogy rövidesen egy másik templomról kell gondoskodniok. Meg is indult akkor a gyűjtés, úgy hogy ma már az egyháznak 31 ezer korona áll rendelkezésére a templomépítésre. A református egyház meg fogja keresni Békés községet, hogy az új templom részére telket adományozzon, továbbá a Konventet, hogy a templomépítéshez nyújtson segédkezet, azaz szavazzon meg bizonyos anyagi hozzájárulást.

— **A Magyar Asztaltársaság közgyűlése.** A békéscsabai Magyar Asztaltársaság, mely a magyar nyelv terjesztésén kívül a szegény iparos gyermekek felruházását is célul tűzte ki, vasárnap délelőtt tartotta évi rendes közgyűlését rendkívül nagy érdeklődés mellett s ugyanakkor ruházta fel azt a 19 szegény gyermeket jó meleg téli ruhával, akiket szülei szegénysége a meleg ruhától megszólván megfosztott. A megható, lélekemelő ünnepély, kell hogy társadalmunk minden körébe beajánlja a Magyar Asztal-Társaságot, mint olyant, amely jótékony cselekedeteivel számottevő humánus intézményünk kezd lenni.

— **Az Osztrák-Magyar Bank leszállítja a kamatlábat.** A budapesti pénzügyi körökben tegnap szél-tében beszéltek, hogy az Osztrák-Magyar Bank holnap fél, vagy esetleg egész százalékkal leszállítja a kamatlábat. A ma tartandó főtanácsülésen fog előltni, teljesül-e a pénzügyi körök eme reménykedése?

— **Kinevezés.** A szegedi ítélőtábla elnöke *dr. Romvári Iván* békési lakost a vezetése alatt álló ítélőtábla kerületébe díjas joggyakornokká nevezte ki.

— **Alakuló közgyűlés.** A békési első független 48-as Olvasókörben megtartott választáson a következő tagok lettek megválasztva: *Emperl Gyula* dr. elnök, *Durkó Gergely* al-elnök, *Visztavil Béla* jegyző, *G. Nagy Mihály* pénztárnok, *Balogh Sándor* könyvtárnok és 12 választmányi tag és 3 számvizsgáló.

— **A vármegyei népnevelési bizottság tagjai.** Az 1879. évi XXVIII. t.-c. 8. § a és a vármegyei szabályrendelet értelmében a népnevelési bizottság tagjainak megbízatása lejárván, a vármegye törvényhatósági bizottsága a vármegye állandó népnevelő bizottságba, melynek hivatalból elnöke a vármegye főispánja, helyett elnöke az alispán, tagja a kir. tantelügyelő, a decemberi közgyűlésen a következő 24 tagot választotta meg hat évre terjedő megbízatással: *Dombi Lajos*, *Abafi János*, *Ritsek János*, *Kóhn Dávid*, *Szeberényi Zs. Lajos*, *Jeszenszky Károly*, *dr. Linderberger János*, *Varság Béla*, *Zelinka János*, *Szabó János*, *Beles Vazul*, *Kecskeméthy Ferenc*, *Keviczky László*, *dr. Simonka György*, *dr. László Elek*, *Szirmay L. Árpád*, *Körber Tivadar*, *Sinszky Ferenc*, *dr. Kun Pál*, *dr. Márky János*, *Neumann Antal*, *id. Kocziszky Mihály*, *Kovács J. István*, *Szabó Árpád*. A különböző jellegű és felekezeti iskolák tanítói közül megválasztotta szintén 6 évre terjedő megbízatással: *Péczely József* áll. tanító, *Farkas Gyula* községi tanító, *Bene Ferenc* ref. tanító, *Székely Lajos* kath. tanító, *Uhrin Károly* ág. ev. tanító, *Pálfi Géza* unitárius tanító, *Seer Izsák* izr. tanító, *Marosán Jusztin* gr. kel. tanító.

— **Csöd.** A gyulai törvényszék mint csödbíróság *Ailer Mihály* gyulai lakos, az Oláh és Ailer be nem jegyzett közkereseti társaság egyik tagja ellen saját kérelmére f. hó 15-én csődöt nyitott. Csödbiztos *dr. Aigner Dezső* törvényszéki bíró, tömeggondnok *dr. Szőnyi Gyula* gyulai, helyettese *dr. Rostás Imre* gyulai ügyvéd. A követelések bejelentésének határideje március 16. felszámolási

tárgyalás április 8., csödválasztmány megválasztásának határideje pedig április 11-re tűzött ki.

— **Legelő-béreaadás.** *Gyula* város tanácsa átiratol intézett *Orosháza* község előljáróságához, melyben arról értesíti, hogy a két tagban levő és pedig 426 és 338 kis holdnyi területű, a város tulajdonát képező legelőjét folyó hó 29 én délelőtt 10 órakor fogja nyilvános árverésen a város tanácstermében bérbeadni.

— **Ingyenes mérlegjavító tanfolyam.** Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara ezuton is tudomására hozza a kerületébe tartozó lakatos-iparosoknak, hogy az aradi fa- és fémipari szakiskola igazgatósága 1914. év február havában ingyenes mérlegjavító tanfolyamot rendez, amelyen a hallgatók délelőtt 7—12 gyakorlati, délután 2—6-ig elméleti oktatás útján sajátítják el a mérlegjavítás módjait. A tanfolyam végén a hallgatók vizsgát tesznek, amelynek eredményeként a tanfolyam elvégzését tanúsító bizonyítványt kapnak. Aki a tanfolyamon részt óhajt venni, forduljon e kérelmével vagy közvetlenül a Kereskedelmi- és Iparkamara-hoz, vagy az illetékes ipartestülethez. A jelentkezés határideje folyó évi január hó 31.

— **A menyasszony.** Tárgyalásokat folytatott a házasságközvetítővel egy fiatalember, akinek okvetlenül meg kellett nősilnie. És pedig jól kellett megnősilnie.

— **Hát mennyire reflektál?** — kérdezte a közvetítő.

— **Legalább százezer koronára.**

— **Az sok.** És akkor milyen menyasszonyt akar.

— **Mintha egy krajcár hozománya se volna!**

— **Közgyűlés.** Az orosházi Kisbirtokos Szövetség vasárnap tartotta évi rendes közgyűlését a tagok nagy érdeklődése mellett. A tisztikar és választmány a régi maradt, csak *Székács Lajos* alelnök helyett választották meg *ifj. K. Horváth Jánost*. A szövetség *dr. Romancsik János* eddigi ügyész helyett *dr. Németh Lajos* ügyvédet választotta meg egyhangulag.

— **Szökött katona.** A nagyváradi 4. honvédgyalogezred parancsnokságától hivatalos megkeresés jött *Orosháza* községhez, melyben tudatja, hogy *Nagy András* póttartalékos közhonvéd az ezredtől megszökött.

Gulliver

A prima
kaucsuk
cipősarok
a
kaucsuk sarkok
királya

rendkívül olcsó, mert kaucsukból készült.

— **A vármegyei közművelődési bizottság tagjai.** A vármegye decemberi közgyűlése újból megalakította a közművelődési bizottságot, melynek hivatalból elnöke a vármegye alispánja, tagjai a kir. tanfelügyelő, a járási főszolgabírók, Gyula rendezett tanácsu város polgarmestere és a vármegyei népnevelési bizottság elnöke, továbbá dr. Zöldy János, Mütschenbacher Gyula, Mérey Gyula, Décsy Károly, Kohn David, dr. Ladics László, Dombi Lajos, Weisz Mór, dr. Márki János, Dobay Ferenc, dr. Linderberger János, dr. Berkes Sándor, dr. Feldmann Ignác, Varságh Béla, Szeberényi Lajos, dr. Rell Lajos, dr. báró Drechsel Gyula, Körber Tivadar, dr. Szegedi Kálmán, Jeszenszky Károly, Paulini Károly, Szabó Árpád, Csányi Benjamin, Reck Géza, Szeghalmi Gyula, Paiffy Béla, Harsányi Pál, Szirmay L. Árpád, Borsody József, Pál Ernő, dr. Steiner Zsigmond, Gajdács Pál, Hrdlicska Lajos, Szokolai Pál, Novák Árpád, dr. Kardos József, Ailer András, Kovács J. István, dr. Jantsovits Emil és Péczely József.

— **Szökött katona.** Szombaton este a Szeged felől érkező vonatról egy katona szállott le az orosházi állomáson és egyenesen a szolgálatot teljesítő rendőrhöz ment azzal a kijelentéssel, hogy tartóztassa le, mert ő Bécsben állomásozó ezredétől megszökött. *Dimák* rendőr a legény kívánságának eleget tett és bekísérte a rendőrségre, ahol kihallgatásakor előadta, hogy *Weisz* Sándor szilágysomlói születésű 24 éves joghallgató és a Bécsben állomásozó 37. gyalogezred 11. századában egy éves önkéntes. Mult év október elején vonult be, de felebbvalói embertelen bánásmódja elől csak szökés által tudott menekülni és e hó 10-én megszökött s azóta bujdosik az országban. A rendőrség távirat útján értesítette a 37. gyalogezred Nagyváradon székelő kiegészítő parancsnokságát és annak intézkedése után csendőri fedezet alatt vasárnap szállították el a jobbsorra érdemes fiatalembert Nagyváradra.

— **A bucsatelepi ref. lelkész beiktatása.** A bucsatelepi ref. egyház egyhangulag meghívta lelkészének *Bucsay* László dévaványai segédlelkészét. Az új lelkész beiktatása a mult vasárnap volt a ref. hívek nagy részvétele mellett. A híveknek *Györy* Lajos esperes mutatta be az új lelkészét. A beiktatás után társasébed volt.

— **Iparosbál Ujkigyóson.** Az ujkigyósi iparosok január hó 25-én, vasárnap este a Központi-vendéglő termeiben, Róka Pista csabai zenekarával konfetti- és szerpentincsával egybekötött jótékonycélu zártkörű táncvigalmat rendeznek. Belépődíj személyenként 1 kor., háromtagucsaládjegy 2 kor. 60 fill. Kezdeté nyolc órákor. Felülfizetések és a jövedelem az „Ujkigyósi Szent Antal Szegényei” részére lesz bocsájítva. A bál rendezői: *Odobinák* Antal, *Csicsely* Lajos, *Debreczeni* Lajos, *Fejes* Antal, *Horváth* István, *Juhász* Gábor, *Szentgyörgyi* Imre.

— **Nyugtázás.** A folyó hó 10-én rendezett izr. nőgyeleti hangversenyre utólag befolyt özv. gróf *Wenckheim* Frigyesnéől 10 korona, melyért köszönetet mond az elnökség.

— **Hirtelen halál.** Győri István orosházi születésű asztalos, ki az aradi waggongyárban dolgozott — munkaközben hirtelen összeesett és meghalt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy szívszélhűdés érte.

— **Ugy tett, mint Tisza István.** *Macskás* Gligor oláh legény Szeged felől Orosházára utazott a vonaton. Unta már az utat s báméskodott a kupében; így unalmában felfedezte a vészféket. Tudta is ő azt, hogy micsoda. Rángatta, míg a madzagja el nem szakadt s akkor még nevetett is hozzá. A vonat persze megállt, megkezdődött a vizsgálat s kisért, hogy *Macskás* Gligor húzta meg a vészféket. Kérték tőle a 20 korona bírságot, azonban Gligornál nem volt ennyi pénz, Orosházán átadták a rendőrségnek. Így lett az oláh legényből egyszerre majdnem akkora ur, mint gróf *Tisza* István; csak az a különbség volt közöttük, hogy *Tisza* nemcsak megállította, de vissza is parancsolta a vonatot, amiért semmi baja sem történt, addig az oláh legény csak a megállítáért 24 órát töltött a rendőrség fogházában.

— **Öngyilkossági kísérlet a kórházban.** *Szép* Erzsébet 17 éves kunszentmártoni leányt szülei a gyulai kórházban helyezték el, ahol nyakáról távolították el egy daganatot. A leány szombaton a sebészeti osztály első emeletéről az udvarra levetette magát és életveszélyes sérüléseket szenvedett. Levelet hagyott hátra, a melyben azt írja, hogy azért akart megválni az életől, mert fél, hogy a daganat folytán arca el fog változni.

— **A henteslegény büne.** Egy henteslegény, *Zsiga* János ellen ment panaszra tegnap a rendőrségre a gazdája *Süle* Antal orosházi hentes, aki bejelentette, hogy elveszett a téli kabátja s bizony ő a saját legényére, *Zsiga* János csabai henteslegényre gyanuskodik. A *Süle* Antal feljelentése folytán a rendőrség becitálván *Zsiga* Jánost, vallatóra fogta a gazdája téli kabátja felől, azonban a legény semmit sem akart felőle tudni. A rendőrség előt azonban nagyon gyanusnak tünt fel a János viselkedése s ezért két rendőr kiment vele a lakására, ahol felkutatták a legény cókókját s nem eredménytelenül, mert a kofferjában megtalálták a *Süle* Antal téli kabátját. *Zsiga* ellen megindították az eljárást.

— **A szerelem halottja.** *Horváth* Julianna gyulai varróleány afeletti elkeseredésében, hogy vőlegénye már két ízben visszaküldte a jegygyűrűt, a kutba ölte magát.

Meghurcolt gazda.

Pénzhamisítással megvádolva.

Az Osztrák-Magyar Bank mint tanu.

Név nélkül írjuk meg az esetet, mert egy bajba került jómódu endrődi gazdáról van szó, aki tévedésből oly meghurcoltatásnak volt kitéve, amelyet sem magunknak, sem másoknak nem kívánunk.

A dolog így történt:

Az Osztrák-Magyar Bank a mult

évben új 20 koronás bankjegyeket bocsájított ki. Az új bankjegyek kibocsájítása után a fővárosi lapok egyikében egy hír jelent meg, amely szerint már az ujonnan kibocsájított 20 koronásokat is hamisítják.

E hír volt az oka annak, hogy különösen a kisebb községekben a kereskedők és vendéglősök nagy vizsgálat után fogadták el csak az új 20 koronásokat.

Történt pedig egyszer az, hogy egy endrődi jómódu gazda elmulatott barátai körében egy vendéglőben.

Amikor fizetésre került a dolog, az endrődi gazda egy ropogós új 20 koronással fizetett.

A vendéglős átvette a pénzt, alaposan megvizsgálta s megütözéssel vette észre, hogy a bankról hiányzik *Popovits* kormányzó, *Pranger* vezértitkár és *Gold* főtanácsos aláírása.

A vendéglős jó fogást és jutalmat remélt, azért így szólt a gazdához:

— Nem tudok visszaadni, majd később!

Közben azonban a hamis bankó felfedezéséről értesítette a csendőrséget.

Két csendőr csakhamar a helyszínen termelt s az aláírások hiányából konstatálták, hogy a bankó hamis, azt elkobozták, majd a gazdánál házkutatást tartottak, de eredménytelenül.

Erre, mert az endrődi gazda nagyobb ingatlanal rendelkezik, a csendőrség a meghurcoltatás után szabadon bocsájította, ellenben az elkobzott aláírások nélküli 20 koronást terjedelmes bünvádi feljelentéssel a békéscsabai járásbíróóság büntető osztályának beküldték.

A békéscsabai járásbíróóság büntető osztály vezetőjének nagyobb körültekintése volt, mert mielőtt a gazda ellen az eljárást megindította volna, a hamisnak vélt 20 koronás bankjegyet beküldte az Osztrák-Magyar Banknak.

És itt jön a csattanó:

Az Osztrák-Magyar Bank kijelentette, hogy az aláírásokat nélkülöző bankjegy nem hamis, hanem téves nyomásu, s a lefoglalt hibás husz-koronás bankjegy helyett egy teljesen kifogástalanul küldött vissza a bajba jutott gazda részére, aki ellen az Osztrák-Magyar Bank tanuságtétele után a bünvádi eljárást beszüntették.

Színház.

Heti műsor.

Szerda: Halló!

Csütörtök: Kedves Augustin.

Péntek: Mária Antónia. Félhely-árak.

Szombat: Cigányszerelem. (Vida Ilus jutalomjátéka.)

Az elmúlt előadások nagyrésze az idei újdonságok megismétléséből állott.

Szombaton a Katonadolog, vasárnap délután az Aranyeső és hétfőn a Mozikirályt adták, ismét a régi szereposztásban, kitűnő előadásban.

Az elmúlt esték érdekes előadása volt a vasárnap esti, amikor is a János vitéz került színre. A darab-

bal a közönség általánosságban meg volt elégedve, azonban a beavatottak az előadást mégis erősebb kritikával kísérték.

S e kritikának teljesen igaza is van, mert a direktió a szereposztásban véleményünk szerint tévedett.

Helyes szereposztás szerint *Iluskát* Szabó Milikének kellett volna játszani, a francia királyleányt pedig *Pongrác* Matildnak, akinek hangja, temperamentuma a legteljesebben megfelelt volna a gyönyörű daljáték intencióinak.

Ezt már azért is kell, hogy megírjuk, mert *Geszti* Erzsébet *Iluska* szerepében, bár igyekezett, mégsem felelt meg.

Pálffy Mariska kitűnően játszott a második felvonásban, azonban az első és harmadik felvonás szerepében mint János vitéz, szubrett temperamentumot túlságosan alkalmazta, így a komoly darabban túlságosan élénksége az első és harmadik felvonásban sokszor visszatetsző volt.

Ez előadásban kapott *Bay* nagyobb szerepet. Úgyes játéka, színes, gyönyörű hangja óriási hatást ért el. A közönség sajnálkozását fejezte ki, miért nem kap s kapott ez a kiváló erő a multban nagyobb szerepeket.

A Jánosvitéz előadásáról írva, *Timárról* kell megemlékeznünk, aki kitűnő játékaival s extemporizálásával nagy hatást ért el.

A közönség lelkesen megtapsolta akkor, mint francia királyt, amikor János vitéz e szavaira:

— Ki a Tisza vizét issza, vágyik annak szive vissza! — így válaszolt:

— Ki a Tisza borát issza, annak lelkiismerete nem tiszta!

A darabban Szabó Milike, Megyesi Erzsébet és *Sziklay* tüntek ki még különösebbképpen.

Vida Ilus jutalomjátéka. *Vida* Ilus, a csabai közönség dédelgetett kedvence, jutalomjátékát szombaton tartja, amikor is a *Cigányszerelem* fog színre kerülni. Az a nagy tisztelet és szeretet, amelyet a csabai közönség részéről *Vida* Ilus élvez, készített bennünket arra, hogy a közönség figyelmébe ajánljuk, miszerint jegyeikről már előre gondoskodjanak.

rendkívül tartós, kiválóan ruganyos formája

Rajz- és költségvetéssel díjmentesen szolgálók. — Kívánatra vidéken is készséggel megjelennek

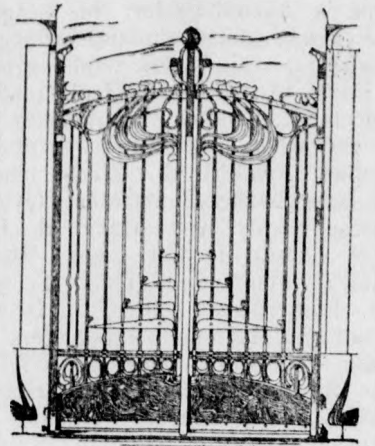
DÉNES BÁLINT BÉKÉSCSABA

villanyerőre berendezett épület- és műlakatos vasszerkezeti ipartelepe

118-104-89Ri

Elvállal mindenféle épület és műlakatos vasszerkezeti munkákat, lépcső-, erkély- és kerítésrácsokat, ajtókat és kapukat bármely stílusban rajz szerint. Készít takaréktűzhelyeket a legújabb és legcélsebb kivitelben, vízvezeték-berendezéseket a mai kor igényeinek mindenképpen megfelelően felelősség mellett. Mérlegek és sulyok jutányos áron, szakszerűen és lelkiismeretesen javíttatnak

TELEKY-U. 5.

Budapesti gabonatőzsde.

— 1914 január 19. —

A budapesti gabona-tőzsdén a mai gabonaárak ezek voltak:

Déli zárlatkor:

1914. áprilisi buza	11.63
1914. májusi buza	11.65
1914. októberi buza	10.76
1914. áprilisi rozs	8.91
1914. októberi rozs	8.50
1914. áprilisi zab	7.73
1914. októberi zab	7.69
1914. májusi tengeri	6.65

10 kilogrammonként.

Nyomatott a „Békésmegyei Függetlenség” könyvnyomdájában, Békéscsabán.
Cégtulajdonos: **KNER IZIDOR.**

Klinge

cimfestő Békéscsaba
Andrássy-ut, a Nádor mellett.
Egy tanulót felvesz. 331-104-27ek

2281—1913. sz.

19-1-1K

Árverési hirdetés.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a

budapesti kir. keresk. és váltótörvényes 50416/1913. számú végzése által Seifried Hugó budapesti bej. cég javára 222 kor. hátralékos tőke és eddig összesen 23 korona perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával biróilag le és felülfoglalt és 3693 koronára becsült butorok és egy 6 lóerejű Marschall-féle gőzmozgony és cséplőgépből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1913. V. 456/2. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Gyomán alperes házában 900. szám alatt és az 1787. szám alatti motor-malomnál leendő eszközzésére 1914 január hó 23-ának d. e. 9 órája határidőül kitézetik és ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Békéscsaba, 1914 január hó 8-án.

Sonnenfeld Sámuel
kir. bir. végrehajtó.

Hirdetmény.

Békéscsaba előjárósága által folyó hó 10-én 1 drb verestarka **üsző-bornyó** vétetett birtangóságba.

Igazolt tulajdonosa **folyó év február hó 4-éig** Békéscsaba nagyközség előjáróságánál átveheti, ellenkező esetben ugyanazon d. e. 9 órakor a község háza udvarán nyilvános árverésen el fog adni.

Békéscsaba, 1914 január 19.

Zsllinszky Sándor
jegyző.

Veres András
albíró.

Weisz Mihály

mészárszékében a postahivatallal szemben 17-5-2R

a szopós báránývágás

megkezdődött és naponta prima minőségben kapható klgként 1 kor. 60 fillérért.

Gyors- és gépirásban jártas, kereskedeimít végzett 2-6R

kisasszonyt

kezdő fizetéssel felveszünk. Reisz Miksa butorgyára.

Házeladás.

Békéscsabán VI., Perényi-utca 30. sz. a. lévő

ház,

mely áll 3 szoba, konyha, mosókonyha, spájz, 2 kamra, faskamra, szalma és szénahelyiségekből,

szabad kézből azonnal eladó.

Bővebbet ugyanott. 430-26-13R

Kiadó lakások.

Békéscsabán id. Kocziszky Mihály házában, a Békéscsaba városi takarékpénztár épületében 2, 3 és 4 szobás

lakások

mellék helyiségekkel együtt azonnal kiadók. 18-3-2R

REISZ MIKSA BUTORGYÁRA

BÉKÉSCSABA, ANDRÁSSY-UT

1-104-6Rur

TELEFON 20. SZ.

Állandó készletben tartunk negyven különféle hálószobát, harminc ebédlőt, szalonberendezéseket, úriszobákat, bőrgarnitúrákat, függönyöket stb.

elsőrendű minőségben egyszerű kivitelűtől a legdiszesebbig.